

Благодійна організація
«Міжнародний благодійний фонд
«ЖИТТЯ ВСУПЕРЕЧ»
ЄДРПОУ/ДРФО 39443960

Адреса: 02094, м. Київ, вул. Краківська, буд. 13в, оф. 91
pilkins1977@gmail.com
Тел. +380667717775,
АТ «Універсал Банк»
UA203220010000026008170000302

№ 002/ 20/бф від 20.02.2020 року

Депутату Верховної Ради України
Голові Комітету Верховної Ради України
з питань екологічної політики
та природокористування
Бондаренко Олегу Володимировичу
Члену депутатської фракції
ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"
01008, м. Київ-8, вул. М.Грушевського, 5

Що до існуючих екологічних загроз від ВАТ «Радикал»

Благодійна організація «Міжнародний благодійний фонд «Життя всупереч» інформує щодо наявних загроз довкіллю міста Києва та здоров'ю громадян внаслідок невиконання природоохоронних заходів із ліквідації джерел накопичення відходів на промайданчиках ліквідованого ВАТ «Радикал». ВАТ «Радикал» до 1996 року спеціалізувався на виготовленні пінополіуретану, бертолетової солі, гермобутилу, хімічних засобів захисту рослин. У грудні 1951 року завод хімікатів почав роботу і в 1954 був повністю введений в експлуатацію. Увійшов до числа провідних підприємств хімічної промисловості СРСР. В цей час завод був розташований на околиці міста, але в результаті забудови і розширення Києва в 1970-х роках виявився в межах міста. На превеликий жаль, зараз територія заводу ВАТ Радикал заходиться в 5 хвилини від розташованого торговельного центру «Даринок» та арт-завод «Платформа», де щовихідних збираються десятки тисяч киян різного віку, а також в цілому, на території заводу Радикал та в санітарній зоні (радіус 1 км) на цей час працюють близько 500 фірм і компаній, включаючи СТО, фірми з виробництва лакофарбової продукції, фірми з продажу побутової техніки, автомобільних шин, компанії, які займаються вантажними перевезеннями, офіси та склади.

15 липня 1996 року завод ВАТ Радикал припинив роботу, почалося банкрутство підприємства.

З 1996 по 1998 роки всі види виробництва були зупинені без дотримання відповідних норм та виконання необхідних регламентних робіт, небезпечні хімічні речовини були залишені на підприємстві з порушенням вимог законодавства та без охорони .

У 1992 році на заводі була в останній раз проведена екологічна експертиза.

У вересні та грудні 2000 року при обробленні заводського обладнання на металобрухт на підприємстві три рази виникали осередки займання.

У 2001 року в результаті аварійного стану заводського обладнання і розкрадання кольорових металів були відзначені протікання шкідливих хімічних речовин і відходів з проникненням в ґрунт (в жовтні 2001 року відбувся особливо великий витік декількох десятків тонн ртуті до ґрунту).

Постановою Арбітражного суду м. Києва від 4 серпня 2000 року ВАТ «Радикал» було визнано банкрутом і щодо заводу почалася процедура ліквідації.

1 лютого 2002 року постановою Господарського суду Києва у справі № 24/142 ВАТ «Радикал» було визнано особливо небезпечним підприємством хімічної промисловості.

В ході перевірки стану підприємства в 1998 році було встановлено, що на 60 га території заводу зберігалось 134,6 т ртуті, 109 т сірчаної кислоти, 44 т ртутних шлаків, 62 т соляної кислоти, 12,5 т аміаку і близько 2500 т інших відходів.

Після виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього середовища на ліквідацію поверхневого забруднення ртуттю території заводу «Радикал», в жовтні 2001 року оперативно-рятувальний загін МНС України в місті Харкові почав роботи по сливу ртуті з електролізерів і пасток, а також зі збору ртутьвмісного шламу в приміщеннях електролізного цеху. До 17-го листопада 2001 року на території заводу було зібрано 100 тонн ртуті і 80 тонн шлаків, що містять ртуть, які були відправлені на Микитівський ртутний комбінат у Горлівці для переробки.

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) інформував Кабінет Міністрів України про те, що залишається невирішеним питання вибору варіанта демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал».

Міністерство екології та природних ресурсів України у 2013 році на основі затвердженої концепції розробило проект Закону України «Про затвердження Загальнодержавної програми поводження з відходами на 2013–2020 роки». Доопрацьований законопроект погоджено центральними органами виконавчої влади без зауважень та направлено до Кабінету Міністрів України.

Цим законопроектом передбачалося фінансування заходу з виконання робіт, пов'язаних із знешкодженням ртутьвмісних відходів на ВАТ «Радикал» (м. Київ), у обсязі 59,56 млн грн на 2014 рік. Однак, у зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету», фінансування заходів з екологічної санації забрудненої ртуттю території ВАТ «Радикал» у 2014 та 2015 роках за рахунок державних бюджетних коштів не проводилося.

Розробленим ТЕО визначено, що обсяг ртутьвмісних відходів, які мають бути вилучені та вивезені з території ВАТ «Радикал», становить близько 200,0 тис. тонн, а також розглянуто три можливих варіанти здійснення демеркуризаційних робіт:

- перший варіант – здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації та захоронення всіх ртутьвмісних відходів на полігоні ТОВ «Микитртуть» (вартість 224 382,0 тис. грн у цінах 2012 року);
- другий варіант – здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації висококонцентрованих відходів на ТОВ «Микитртуть» (близько 10,0 тис. тонн) та захоронення відходів з низькою концентрацією на

спеціалізованому полігоні (полігона в Україні немає) в Київській області (вартість 237 042,0 тис. грн у цінах 2012 року);

- третій варіант – здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» у разі утилізації та захоронення всіх ртутевмісних відходів за межами України (вартість 1 271 389,62 тис. грн у цінах 2012 року).

Слід зазначити, що ТОВ «Микитртуть» єдине в Україні спеціалізоване підприємство, що здійснює переробку ртутевмісних відходів, але його потужність становить лише 2,0 тис. тонн на рік і наразі воно перебуває в зоні АТО на окупованій території окремих районів Донецької області України.

На сьогодні питання залишається все ще не вирішеним.

На сьогодні основними джерелами забруднення ртуттю навколишнього природного середовища на території ВАТ «Радикал» залишаються цех електролізу, склад солерозчинника та шламонакопичувачі.

На привеликий жаль, на даний час достовірна інформація про екологічний стан на території заводу ВАТ Радикал відсутня.

Протікання шкідливих хімічних речовин і відходів з проникненням в ґрунт на території ВАТ Радикал, в тому числі і РТУТЬ, є загальновідомий факт. Але влада, не звертає увагу, на ту шкоду для здоров'я, який надає Ртуть та інші невстановлені хімічні елементи на жителів Києва і гостей столиці.

Ми неодноразово дзвонили і зверталися в МСЧ і Київську адміністрацію, але нас не чують і не помічають екологічну катастрофу в Києві.

Відповідь одна, це - нема регламенту, та нема ФІНАНСУВАННЯ!

Для вирішення питання здійснення демеркуризації промислового майданчика ВАТ «Радикал» необхідно зробити передпроектні роботи, а саме:

1. Аналіз документації та існуючих конструкцій ВАТ Радикал з метою визначення методів демонтажу.
2. Зробити Комплексну Державну екологічну експертизу на всій території ВАТ Радикал і в санітарній зоні (радіус 1 км), аналіз ґрунтів, та поверхневих підземних вод на території ВАТ Радикал.
3. Визначення можливих до застосування варіантів забезпечення екологічно безпечного збирання, зберігання, оброблення, перевезення, утилізацію та захоронення ртутевмісних відходів та рекультивації забруднених територій ВАТ Радикал.

З урахуванням викладеного пропонуємо:

1. Внести пропозиції до Верховної ради про створення Тимчасової слідчої комісії для проведення розслідування щодо наявності стану аварії чи катастрофи на всій території ВАТ Радикал за адресою: місто Київ, Червоноткацька, 64-87.
2. Визнати, що ситуація яка склалася на ВАТ Радикал являється Екологічною катастрофою, та визнати що подальше зволікання з розв'язання екологічних проблем заводу «Радикал» є неприпустимим з огляду на значний негативний вплив

цього об'єкту на навколишнє середовище та загрози для здоров'я людей (дослідження впливу ртуті та других хімічних сполук на стан здоров'я мешканців та гостей Києва, не проводилось за останні 5-10 років).

3. Рекомендувати Уряду країни негайно розглянути питання що ситуація яка склалася на ВАТ Радикал являється Екологічною катастрофою
4. Звернутись до урядових структур з пропозицією розглянути питання щодо фінансування робіт з безпечного збору, перевезення та утилізації ртутьвмісних відходів.
5. Долучити представників БО «МБФ «Життя Всупереч» (Пілкін О.С.) до роботи Тимчасової слідчої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій для спільного опрацювання ситуації, що склалася на території заводу ВАТ«Радикал».
6. Долучити ТОВ «УКРТЕХЕКСПЕРТИЗА» ЄДРПОУ 32900170, яке має ДОЗВІЛ №1197.14.30 Державної служби гірничного нагляду та промислової безпеки України на виконання технічного огляду, технічного обстеження, технічного діагностування, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, до роботи Тимчасової слідчої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій для спільного опрацювання ситуації, що склалася на території заводу ВАТ«Радикал».
7. Долучити ТОВ «Компанія Промексперт» ЄДРПОУ35024250 для технічного обстеження будівель та споруд (оцінка технічного стану будівельних конструкцій; визначення фізичного зносу конструкцій будівель і споруд, розробка технічних рішень та рекомендації щодо посилення будівельних конструкцій з метою їх подальшої безпечної експлуатації) та складання паспортів технічного стану будівельних конструкцій будівель і споруд на території ВАТ Радикал.

Президент БО «Міжнародний
благодійний фонд «Життя всупереч» _____

О.С.Пілкін